

V omotici do svetovne slave in do zaročenca.

Pred nekaj tedni se je vršila v Bukarešti na Romunskem slovesna zaroka mladostne Esmirande Braescu, ki se veseli svetovnega rekorda glede ženskega skoka s padalom, z znanim letalcem na daljavo, poročnikom Popescu. Že dolgo je ljubila Esmiranda najslavnejšega romunskega letalca Popesca, ne da bi se bil on, ki je vzrasel v letalstvu, zmenil za oboževalko. In kaj vse ne stori obupano žensko srce iz ljubezni!

Esmiranda si je kupila padalo. Letalec Popescu je izrekel nekoč opazko, da je svetovni rekord skoka ženske iz aeroplana s pomočjo padala še presneto neznan. On bi imel največje spoštovanje do one ženske, ki bi omenjeni rekord v skoku nekoliko zvišala.

To mnenje je zadostovalo, da se je dvignil lepega dne Popescu v zračne višine v svojem letalu na letališču in za njim je sedela trepetajoča Esmiranda z namenom, da skoči iz aeroplana v globino. Letalec se je povzpел hitro 6000 m visoko in je namignil čisto preplašeni gospodični, naj se požene iz aeroplana. Mlado ženšče pa ni hotelo ubogati ter tvegati smrtnonevarnega skoka. Stala je zadaj za ljubčekom, se tresla po celem telesu in jokala na ves glas. Popescu je krožil vedno višje in višje in prej bi mu bil pošel bencin, nego bi ga bile ganile obupane solze spremljevalke. Naenkrat je pograbila poročnika jeza in je nahrulil preplašeno iz polnega grla: »Ven, plašna gos!« Tako surov izbruh jeze je bil preveč za jokajočo Esmirando. Skočila je iz letala, ker si je hotela prostovoljno končati življenje. Pa ni umrla, na hrbet pritrjeno letalo se je med skokom lepo odprlo in dosegla je ljubo mater zemljo nepoškodovana, a v popolni nezavesti od preobilo prestanega strahu.

Ko se je prebudila iz omotice, jo je že držal tolikanj oboževani Popescu v

naročju. Tako je prišlo do svetovnega ženskega rekorda glede višinskega skoka iz letala. Esmiranda se je povzpela nehote in v omedlevici do svetovne slave in postala še zaročenka najslavnejšega romunskega letalca.

Postavimo dr. Kreku spomenik!

Ob Krekovi smrti je bila naša javnost tako prepričana, da mora veliki mož dobiti v Ljubljani primeren spomenik, da so pričeli pripravljati prispevki v ta namen, še preden je bil Krek pokopan in preden se je ustanovil kak odbor za zbiranje potrebnega denarja.

Prvi odbor za Krekov spomenik je pod predstvom pisatelja dr. Fr. Detele postavil Kreku orjaški nagrobnik na pokopališču. Ni pa nadaljeval dela, da bi postavil Kreku tudi spomenik v mestu, ampak je preostanek denarja 21.454 Din izročil mestnemu magistratu ljubljanskemu za dijaške ustanove, časteč na ta način skrbnega dobrotnika dijaštva.

Vendar pa so čutili Krekovi znanci in prijatelji vsa leta po njegovi smrti, da bi moral biti Krek, ki je bil tisočem zvest tovariš in vodnik, vsaj po svojem kipu navzoč med narodom, na katerega je bil navezan z vsem srcem. Povsod ga pogrešamo, naj srečavamo naše oči vsaj njegovo podobo, kadar nas privede pot v slovensko prestolico. Kreku bodo postavljali v raznih oblikah spomenike še razni rodovi — en spomenik mu pa morajo postaviti na enem najvidnejših mest v naši domovini tudi njegovi sodobniki in prijatelji, ki so neposredno uživali Krekovo navzočnost.

Zato se je obnovil odbor za Krekov spomenik in se obrača tem potem na vso javnost s prošnjo: Vsak, ki se zaveda, kaj je bil Krek Slovincem in vsem južnim Slovanom, naj pošlje svojim razmeram primeren prispevek, da dobi Krek v Ljubljani spomenik, ki bo dvigal vse k delu, po katerem je postal Krek velik.

Saj »če ti postavimo spomenik, ga postavimo najboljšemu, kar nas je; tvoji veri, tvojemu upanju in tvoji ljubezni — bodočnosti svoje domovine, Jugoslovanstvu!« (Zupančič ob Krekovi smrti.)

Prispevki naj se pošiljajo na naslov: Odbor za Krekov spomenik v Ljubljani, Dunajska cesta 38 (Zadružna zveza).

★

Ponovno opozarjamo, da priredi dne 9. in 10. julija Krščanska ženska zveza v Mariboru svojo letno skupščino v Rajhenburgu. Za to skupščino je ministarstvo saobračaja v Beogradu dovolilo polovično vožnjo vsem udeležencem od vstopne postaje na Slov. Štajerskem pa do Rajhenburga in nazaj proti izkaznici, katero da zveza vsakemu udeležencu proti plačilu 5 Din. Da more vodstvo pravčasno prijavititi število udeležencev železniški upravi, prosimo, da se naj vsak udeleženec čimprej odloči, najpozneje pa do 22. junija. Prijavi se lahko v društveni pisarni Aleksandrova cesta 6/1 soba 11, katera je odprta vsako sredo in soboto od 8. do 10. ure in od 2. do 4. ure. Pričakujemo od strani članic, kakor tudi prijateljev društva prav obilno udeležbo. Odbor.

Romanje v Marijino Celje. Centralni odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru odgovarja na številna vprašanja glede letošnjega romanja v Marijino Celje, da se bo vršilo avgusta, če se jih bo dovolj priglasilo. Javiti se je treba najkasneje do 1. julija. Ako se do konca junija priglasijo dovolj udeležencev, se vrši romanje, drugače pa se opusti. Vse prijave je treba nasloviti: Centralni odbor prosvetnih društev, frančiškanski samostan, Maribor.

Izlet na Pohorje. Framski fantje, tako nam piše mladenič iz Frama, smo napravili 22. maja izlet na Pohorje. Krenili smo na pot ob pol 6. uri zjutraj ter šli iz Frama skozi Loko vedno višje in višje do končnega cilja. Na vrhu pred Sv. Martinom smo zapeli pesem »Na planine«, nato smo odšli k župnišču ter se predstavili g. župniku, ki nas je radostno in prijazno sprejel ter z lepim nagovorom pozdravil. Po kratkem odmoru smo si ogledali starodavno cerkev, katera že obstoja od leta 1252, in zanimivo ploščo Orfeja, ki brenka na liro, okrog njega pa divje

da niti kraljeva zastava ne pomaga in da je preveč Turkov, zamenja konja ter pobegne čez vodo. Za njim beže huzarji in mnogi Štajerci. Kar jih je ostalo, so jih Turčini posekali ali ujeli. Zaničljivo je rekel pozneje Hasan, da ne ve, ali je premagal vojake ali »kramarje«. Sultan je poslal zmagovalcu častno sabljo.

Neposredna posledica poraza pri Brestu je bila ta, da so plenili Turki tri dni neusmiljeno po Turopolju. Potem je Hasan zopet mislil na svoj prvotni naklep, osvojiti Sisek. Dne 23. julija je začel oblegati trdnjavo, katero so branili zagrebški kanoniki: Nikolaj Mikac, Blaž Gjurak in Matija Fintič. Turki so se hoteli polastiti Siska potom izdaje in so pridobili nekega vojvoda Marka, da pregovori posadko, naj se poda prostovoljno in prizna sultanovo oblast. Nakana ni uspela. Radi tega je začel Hasan obstreljevati trdnjavo. Dne 25. julija je poslal poveljnik Mikac generalu Štefanu Grasweinu v Koprivnico te-le besede: »Danes so naskakovali Turki trikrat zunanja vrata Siska in okope. Nekaj hlapcev so postrelili in smo jih pokopali, nekaj so jih pa tež-

ko ranili. Vse je Turek zlomil in pokončal. Zdaj strelja s Kacijanarico*, z velikimi banu odvzetimi topovi in 16timi kanoni tja, kjer je shranjen naš smodnik. Porušil je že pri stolpu 12 komolcev zidu na daljavo. Tudi kos novega zidu je že podrl. Na bregu Kolpe proti gradu je naredil 16 močnih okopov, da strelja iz njih ves dan na zidovje. Tudi iz drugih okopov, napravljenih na poti proti stražnemu stolpu, je naredil veliko škode. Osemdesetkrat je vstrelil danes s topovi. Pet naših je mrtvih, brez onih, ki so na braniku, tudi ne štejem žensk in otrok. Smodnika in živeža so prinesle Turčinu kamele 40 tovorov. Prisel je, da ne odide, dokler se ne udamo in dokler se ne bo poznalo, kje je stal Sisek. V takem slovesu ne maramo biti kakor Lamberg. Slavno ime hočemo ohraniti pred svetom, kakor smo je imeli doslej. Pomagajte nam za božjo voljo vi,

* Kacijanarica je bil velik top, katerega je dal vlti slavni protiturški vojskovodja Ivan Kacijaner. Turki so top uplenili krščanski vojski in ga uporabljali v bitkah po Vojni krajini.

je angleška vlada zaprla Gandhija in druge voditelje vseindijskega zbora, je vršila gospa Naidu nekaj časa službo namestnika kongresnega predsednika. Slednjič so vtaknile tudi njo angleške oblasti pod ključ.

Gospa Naidu je znamenita pesnica. Danes je že stara 50 let in zloga pesmi edino še v indijskem jeziku. Svojčas je objavljala mične stihe v angleščini in jih je zelo rada prebiralala znana angleška kraljica Viktorija. V dobi vladanja Viktorije je bila Naidu nežna ter vitka Indijka, danes je debelušasta gospa, ki je darovala svoje duševne zmožnosti in denar narodni probudi med rojaki. Naidu je